

Onderwerp: Integrale Vernieuwing Openbare Ruimte in Meerwijk (IVORIM), scenariokeuze masterplan	
Nummer	2019/441328
Portefeuillehouder	Snoek, M.
Programma/beleidsveld	5.1 Openbare ruimte en mobiliteit
Afdeling	PCM
Auteur	Hengst, W.
Telefoonnummer	023-5113523
Email	whengst@haarlem.nl
Kernvraag aan de commissie	Meerwijk kent een vernieuwingsopgave voor de openbare ruimte. Veel wegen in Meerwijk zijn toe aan groot onderhoud. Ook de riolering is toe aan vervanging en er is de noodzaak voor de aanleg van een gescheiden stelsel om de vervuiling van het oppervlaktewater te verminderen. Naast noodzakelijke civieltechnische interventies is er de ambitie om een kwaliteits- en duurzaamheidsverbetering te realiseren voor de gehele openbare ruimte. Het verbeteren van de verkeersveiligheid, verminderen van de hittestress, klimaatadaptatie en het toepassen duurzame materialen zijn daarbij belangrijke thema's. In januari 2019 is over deze ambities door de raad de "Uitgangspuntennotitie IVORIM" vastgesteld. Bij de uitwerking en doorrekening blijkt het beschikbare budget van 13 miljoen onvoldoende te zijn om alle ambities uit deze uitgangspuntennotitie te kunnen realiseren. Het college vraagt de commissie om haar voorkeur uit te spreken voor één van de volgende scenario's (beschrijving scenario's in paragraaf 1d): 1. <u>Meerwijk maximaal verbeterd</u> binnen het huidige projectgebied op gemeente-grond. Dit betekent dat het budget moet worden verhoogd naar € 25 miljoen; 2. <u>Meerwijk verbeterd</u> binnen het huidige projectgebied. Dit betekent dat het budget moet worden verhoogd naar € 20,5 miljoen; 3. <u>Meerwijk verbeterd, verkleind projectgebied</u>: projectgebied zodanig verkleinen, dat het past binnen het beschikbare budget (€ 13 miljoen), aangevuld met de nog niet geëffectueerde prijsindexatie vanaf 2012 (€ 1,9 miljoen). Een gegeven is dat er binnen de huidige planperiode geen ruimte is voor aanvullend IP budget. Door de omvang en lange doorlooptijd van het project kan extra benodigd budget in de volgende IP planperiode (vanaf 2024) worden gereserveerd.

Behandelveorstel voor de commissie	Het college stuurt de opinienota ter bespreking naar de commissie beheer. De commissie wordt gevraagd om richting te geven aan het scenario dat als basis gaat dienen voor het Masterplan 'Integrale Vernieuwing Openbare Ruimte in Meerwijk' (IVORIM). In dit Masterplan worden de ambities, uitgangspunten en integrale aanpak met het Warmtenet vertaald naar een schetsontwerp voor de boven- en ondergrond. Het Masterplan wordt in het tweede kwartaal van 2020 aan de commissie en raad voorgelegd zodat de raad hierover kan besluiten.
Relevante eerdere besluiten	1. Vrijgeven voorbereidingskrediet Integrale vernieuwing openbare ruimte in Meerwijk (IVORIM) (2018/269828) in de raadsvergadering van 19 juli 2018; 2. Integrale vernieuwing openbare ruimte in Meerwijk (IVORIM). Vervolg advies op het vrijgeven voorbereidingskrediet 2018/269828 (2018/752661) in de raadsvergadering van 31 januari 2019
Besluit college d.d. 15 oktober 2019	1. Het college stelt de opinienota aan de commissie vast. de secretaris, de burgemeester,

1. Inleiding

Meerwijk kent een vernieuwingsopgave voor de openbare ruimte. De wegen in het westelijk deel van Meerwijk zijn toe aan groot onderhoud. Ook de riolering is toe aan vervanging of herstel en de aanleg van een gescheiden stelsel om de vervuiling van het oppervlaktewater te verminderen. Naast noodzakelijke civieltechnische interventies is er de ambitie om een algehele kwaliteits- en duurzaamheidsverbetering te realiseren voor de gehele openbare ruimte. Veiligheid, hittestress, klimaatadaptatie en duurzaamheid zijn daarbij belangrijke thema's.

Parallel loopt het proces Energietransitie waarbij de gemeente Haarlem in 2040 aardgasvrij wil zijn. De Gemeente Haarlem is samen Firan en de woningbouwcorporaties Pré Wonen, Ymere en Elan Wonen bezit met de uitwerking van een warmtenet in Schalkwijk waarbij de eerste fase in Meerwijk wordt aangelegd.

Door de werkzaamheden voor de aanleg van het Warmtenet te integreren met de aanpak van de openbare ruimte kan er worden bezuinigd op de voorbereidings- en uitvoeringskosten. Bovendien is er minder overlast voor de buurt, omdat de straat dan maar één keer wordt opgebroken.

Bij de uitwerking en doorrekening blijkt dat het beschikbare budget van 13 miljoen onvoldoende is om alle ambities te realiseren. Vraag aan de commissie is met welk scenario nu verder.

1a. Proces tot nu toe

Op 19 juli 2018 is door de raad een voorbereidingskrediet (€ 300.000) voor het project 'Integrale Vernieuwing Openbare Ruimte in Meerwijk' (IVORIM) vrijgegeven. Met het vrijgeven van dit krediet is de wens vastgelegd om in het project de kansen op het gebied van duurzaamheid en klimaatadaptatie te benutten.

Met dit vertrekpunt zijn de eisen en wensen vanuit gemeentelijk beleid, stakeholders en andere belanghebbenden geïnventariseerd. De uitkomst is verwerkt in de 'Uitgangspuntennotitie', die op 31 januari 2019 door de raad is vastgesteld. Het resultaat moet uitmonden in een masterplan waarin alle onderdelen (verharding, riolering, groen etc) zijn meegenomen, dat gedragen wordt door interne en externe stakeholders en dat inzet op klimaatadaptatie en duurzaamheid.

Tegelijk met het vaststellen van deze Uitgangspuntennotitie is een aanvullend voorbereidingskrediet (€ 650.000) door de raad vrijgegeven.

In maart 2019 konden bewoners en betrokkenen van Meerwijk meedenken over het plan voor de aanpak van de openbare ruimte. Twee vragen stonden hierbij centraal: "Wat vindt u goed?" en "Wat kan er beter?". Bewoners konden digitaal of via een ideeënbus reageren. Daarnaast zijn gesprekken gevoerd met groepen die niet vanzelf worden bereikt, zoals jongeren, bewoners met een migratieachtergrond en senioren. Ook de wijkraad en een klankbordgroep hebben meegedacht. In totaal zijn er 432 ideeën & reacties opgehaald. De meeste reacties gingen over verkeer, parkeren en speelmogelijkheden. Bij het thema verkeer gingen de reacties vaak over verkeersveiligheid; 'er wordt te hard gereden'. Ook was er de wens voor 'betere oversteekplaatsen' en wilden bewoners 'meer verkeersdrempels'. Veel bewoners reageerden op de speelmogelijkheden in de wijk; een veelgehoorde wens is de vraag naar betere en grote speelplaatsen.

De reacties zijn gebundeld in het 'Participatieverslag vernieuwing openbare ruimte Meerwijk' dat als bijlage 4 bij deze opinienota is gevoegd.

Op grond van de verzamelde wensen en randvoorwaarden uit de uitgangspuntennotitie zijn een aantal scenario's voor het aanpakken van de openbare ruimte in Meerwijk nader verkend.

Uit de doorrekening van deze scenario's is gebleken dat het beschikbare budget onvoldoende is om alle wensen en ambities te kunnen honoreren.

1b. Prijsverhogende factoren

I Prijsindexatie

Het gereserveerde budget voor IVORIM stamt uit 2012. De toentertijd vastgestelde raming is gebaseerd op één op één vervanging van riolering met de kengetallen uit datzelfde jaar. Door de opgelegde bezuinigingen is het project toen niet opgestart.

De huidige markt is na de crisis behoorlijk veranderd. Prijzen, kosten en termijnen zijn weer op het niveau van voor de crisis. Anno 2019 zijn de in 2012 gehanteerde kengetallen niet meer actueel, waardoor de uitvoeringskosten hoger uitvallen. Een prijsindexatie van 2012 naar het prijspeil van 2019 bedraagt 1,9 miljoen euro. Deze prijsindexatie is niet verwerkt in het beschikbare budget, waardoor het benodigde budget 14,9 miljoen wordt.

II Herinrichting in plaats van groot onderhoud

In 2012 is uitgegaan van een één op één vervanging van riolering en bestratingen. Bij de uitgangspuntennotitie wordt uitgegaan van een integrale aanpak, waarbij behalve wensen van stakeholders, ook vergroening, klimaatadaptie, hittestress, duurzaamheid, inpassen van een warmtenet e.d. worden meegenomen. Door de keuze voor inclusief ontwerp (groen, duurzaam en klimaatadaptief) is meer engineering nodig dan waar in 2012 van uitgegaan is. Deze extra engineering heeft behalve op de kosten ook invloed op de planning. Deze kosten zitten, indien van toepassing, in de ramingen van de scenario's.

III Participatie

Bij een gehele herinrichting en integrale aanpak hoort een uitgebreider participatietraject dan bij één op één vervanging. Dit uitgebreidere participatietraject heeft invloed op de projectkosten en planning. Deze kosten zitten, indien van toepassing, in de ramingen van de scenario's.

1c. Budgettaire consequenties

Wanneer de in de uitgangspuntennotitie opgenomen ambities in het ontwerp worden vertaald in een actuele raming blijkt het in het Investerings Plan (IP) beschikbare uitvoeringsbudget niet voldoende.

Om dit financiële vraagstuk op te lossen worden hieronder drie scenario's voorgelegd:

'Meerwijk maximaal verbeterd'

Bij Meerwijk maximaal verbeterd worden voor verbetering van de verkeersveiligheid de profielen aangepast, éénrichtingsverkeer en 30 km-zones ingesteld. Daar waar mogelijk wordt waterdoorlatende verharding toegepast. Dit leidt tot meer groen en minder verharding. De speelmogelijkheden worden verbeterd en het (extra) groen wordt daar waar mogelijk aangepast om wadi's in te richten. In deze groengebieden kan dan een (groot) deel van het regenwater worden opgevangen, waardoor er minder ondergrondse afvoer nodig is (klimaatadaptief). Het extra groen wordt zodanig aangelegd dat de ecologie en biodiversiteit wordt verbeterd. Bomen die aan vervanging toe zijn worden vervangen door een duurzamere bomensoort. Het warmtenet wordt ingepast in de profielen.

Voor het scenario 'Meerwijk maximaal verbeterd' is het benodigde budget geraamd op € 25 miljoen. Extra kosten voor het integreren van het warmtenet worden vanuit het project Warmtenet gefinancierd.

‘Meerwijk Verbeterd’

‘Meerwijk verbeterd’ is een scenario waarbij de openbare ruimte kwalitatief wordt verbeterd. Deze verbeteringen bestaan uit het aanleggen van een gescheiden rioolstelsel en daar waar mogelijk hemelwater afvoeren naar het groen. In de wegen wordt binnen het bestaande proefiel asfalt vervangen door straatstenen. Bomen die aan vervanging toe zijn worden vervangen door een duurzamere bomensoort. Het warmtenet wordt ingepast in de profielen. Het vervangen van asfalt door straatstenen wordt door bewoners als een belangrijke verbetering van hun leefomgeving ervaren.

Voor het scenario ‘Meerwijk verbeterd’ is het benodigde budget geraamd op € 20,5 miljoen. Extra kosten voor het integreren van het warmtenet worden vanuit het project Warmtenet gefinancierd.

‘Meerwerk verbeterd in kleiner projectgebied’

Bij ‘Meerwijk verbeterd in een kleiner projectgebied’ wordt alleen dat deel van het gebied uitgevoerd, dat past binnen het beschikbare budget. In een deel van het projectgebied wordt de riolering en bestrating niet vernieuwd. Werkzaamheden voor warmtenet kunnen in dat deel ook niet geïntegreerd worden aangepakt. Welk deel dan niet wordt uitgevoerd is nog niet bepaald. Te denken valt aan de drie noordelijke buurtjes en de Briandlaan (zie bijlage 1). In dit deel bestaat nog wel een onderhoudsbehoefte. In een volgende raadsperiode kan worden besloten om budget beschikbaar te stellen voor dit deel van het gebied.

Uitgangspunt is dat het budget wordt geïndexeerd naar 2019 (budget € 13 miljoen + indexering van € 1,9 miljoen). Deze indexering is nog niet geëffectueerd.

2. Kernvraag aan de commissie

Het college vraagt de commissie om haar voorkeur uit te spreken voor één van de volgende scenario's (beschrijving scenario's in paragraaf 1d):

1. ‘Meerwijk maximaal verbeterd’ binnen het huidige projectgebied op gemeentegrond. Dit betekent dat het budget moet worden verhoogd naar € 25 miljoen;
2. ‘Meerwijk verbeterd’ binnen het huidige projectgebied. Dit betekent dat het budget moet worden verhoogd naar € 20,5 miljoen;
3. ‘Meerwijk verbeterd, verkleind projectgebied’ projectgebied zodanig verkleinen, dat het past binnen het beschikbare budget (€ 13,01 miljoen), aangevuld met de nog niet geëffectueerde prijsindexatie vanaf 2012 (€ 1,89 miljoen).

Bij alle scenario's is het uitgangspunt dat er binnen de huidige planperiode geen ruimte is voor aanvullend budget. Door de omvang en lange doorlooptijd van het project kan extra benodigd budget voor de volgende planperiode worden begroot (zie tabel). Opgemerkt moet worden dat dit dan ten koste gaat van overige vervangings- en uitbereidingsinvesteringen

Tabel met jaarschijven IVORIM huidige begroting

	Jaarschijven IP 2020-2024 huidige begroting					Totaal
	t/m 2019	2020	2021	2022	2023	
Meerwijk, integrale vernieuwing openbare ruimte	€ 964.000	€ 1.000.000	€ 1.850.000	€ 1.500.000	€ 7.696.000	€ 13.010.000

Tabel met voorgestelde jaarschijven benodigd budget IVORIM

	Beschikbaar budget						Niet begroot			Totaal
	t/m 2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	
Meerwijk maximaal verbeterd	€ 924.000	€ 355.000	€ 2.500.000	€ 2.750.000	€ 3.250.000	€ 3.221.000	€ 4.000.000	€ 4.000.000	€ 4.000.000	€ 25.000.000
Meerwijk verbeterd	€ 924.000	€ 355.000	€ 2.500.000	€ 2.750.000	€ 3.250.000	€ 3.221.000	€ 3.000.000	€ 4.000.000		€ 20.000.000
Meerwijk verbeterd, verkleind projectgebied	€ 924.000	€ 355.000	€ 2.500.000	€ 2.750.000	€ 3.250.000	€ 3.221.000	€ 1.900.000			€ 14.900.000

3. Vergelijking van de mogelijkheden

De kernvraag aan de commissie bevat drie scenario's die zich hoofdzakelijk onderscheiden in scope, budget en ambities.

In de tabel in bijlage 3 worden de scenario's onderling vergeleken.

4. Vervolg

Op basis van de door de raad gemaakte keuze wordt het gekozen scenario uitgewerkt in een masterplan voor een gefaseerde aanpak van het groot onderhoud voor Meerwijk. In het masterplan wordt ook vastgelegd hoe het warmtebuizennetwerk ingepast kan worden. Uitvoeringsplanningen van IVIROM en warmtenet worden zo goed mogelijk op elkaar afgestemd om Meerwijk conform bestuurlijke afspraken op het warmtenet aan te sluiten, om hinder te voorkomen en om uitvoeringskosten te besparen.

In het kader van het Masterplan worden t/m het eerste kwartaal van 2020 nog nieuwe inspecties uitgevoerd naar de actuele staat van het riool en de openbare ruimte, op basis waarvan de ramingen nader gepreciseerd worden.

Het masterplan heeft dezelfde status als een schetsontwerp en wordt in het tweede kwartaal 2020 aan de raad voorgelegd.

Bij de vaststelling van het Masterplan wordt tevens de vervolg aanpak bepaald, waaronder een uitvoeringsfasering, samenloop met warmtenet, een participatie en inspraakplan en een communicatieplan.

De bewoners, wijkraad en andere betrokkenen die een bijdrage hebben geleverd aan de eerste participatieronde hebben reeds het participatieverslag ontvangen en zij worden tijdens een bewonersavond geïnformeerd over hoe hun inbreng is verwerkt.

5. Bijlagen

1. Projectgebied IVORIM met indeling in "buurtjes";
2. Scenario's op niveau van een "buurtje";
3. Tabel met vergelijking van scenario's;
4. Participatieverslag.